

Новий гібридний метод дозволив би знизити технічні ризики та скоротити терміни проведення дослідно-конструкторських робіт на 15%. Для розробки та впровадження гібридної методології фахівці ПАТ «МОТОР СІЧ» повинні провести дослідження щодо наявної нормативної бази галузі та сучасних методів проектування та дійти до висновку, що гнучка методологія не суперечить нормативним документам, що використовуються при розробці авіаційної продукції. Якщо підприємство зможе впровадити ці методи, то це буде перший подібний успішний досвід у українському авіабудуванні.

Можна зробити висновок, що гнучка методологія є тим шансом компаній, який дозволить швидко випускати продукції та розвивати горизонтальні зв'язки. Компанія, що буде влучно володіти такою гнучкістю, зможе успішно конкурувати на світових ринках та у власній країні.

Підвівши підсумок, можна сказати, що гнучка методологія зменшує оберт розробки продуктів, підвищує еластичність компанії, залучає персонал до роботи та підвищує попит клієнтів.

Список використаних джерел:

1. Що таке Agile і як його застосувати в бізнесі. URL: <https://brainrain.com.ua/uk/chto-takoe-agile-ua/>.
2. Гвоздь М.Я. Agile – нова методологія менеджменту: теоретичні аспекти. 2018.
URL: http://www.marketinfr.od.ua/journals/2018/25_2018_ukr/39.pdf
3. Гуржій Н.М. Розробка стратегії конкурентоспроможності ПАТ «МОТОР СІЧ» в умовах глобалізації ринку. URL: http://www.marketinfr.od.ua/journals/2017/9_2017_ukr/10.pdf
4. Іванова В. В. Планування діяльності підприємства : навчальний посібник. Київ, Центр навчальної літератури, 2006, 472 с.

Липка Я. В.,

студент гр. БЗ-М-041

Хамініч С. Ю.,

професор кафедри аналітичної

економіки та менеджменту,

доктор економічних наук, професор

Ткаченко Н. І.

доцент кафедри аналітичної економіки

та менеджменту,

кандидат економічних наук, доцент,

(Дніпропетровський державний

університет внутрішніх справ,

м. Дніпро)

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

У ринковій економіці відбувається поступове зміщення акцентів з суто виробничого управління на фінансове управління, оскільки оцінити ефективність діяльності будь-якого суб'єкта господарювання можна, порівнюючи певні фінансові результати, розраховуючи відповідні показники. Відсутність системного підходу до управління фінансовою діяльністю підприємств призводить до погіршення і без того складної ситуації та розпорошення наявних у підприємств фінансових ресурсів.

Проблеми формування та управління фінансовим потенціалом підприємства, особливо в сучасний період, займають великий пласт досліджень сучасних науковців. Дослідженнями проблемних питань фінансового менеджменту займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як І.А. Бланк, Л.Д. Буряк, В.М.Власов, О.Є.Гудзь, М.Я. Дем'яненко А. М. Поддерогін, Г. Б. Поляк, В.М. Родіонова, А.Д. Шеремет, Сігел Джоел та інші [1].

В Україні все активніше починають приділяти увагу менеджменту взагалі та фінансовому менеджменту зокрема. Особливого значення в роботі сучасних підприємств, установ та організацій набуває фінансовий менеджмент, оскільки з формуванням ринкових засад в економіці суттєво коригується роль фінансово-аналітичних відділів та управлінь.

Деякі науковці розглядають «фінансовий менеджмент» як науку «про управління відносинами, що формуються в процесі виробництва» або «науку управління фінансами підприємства, що направлена на досягнення його стратегічних і тактичних цілей». Але, за таких умов йде фактичне ототожнення понять «менеджмент», «стратегічні перспективи», «тактичні завдання» тощо, а розгляд саме специфіки фінансового менеджменту лімітований, за думкою дослідників, лише сферою виробництва. На нашу думку, фінансовий менеджмент має прояви та певну специфіку у сферах виробництва, обміну, розподілу та споживання. Фактично поняття «фінансового менеджменту», на наше переконання охоплює всю економічну систему та притаманно не лише мікрорівню (найчастіше розглядається підприємство), але й макрорівню. Якщо зосереджувати увагу на сучасному положенні в якому опинився весь світ, то можливо стверджувати про існування міжнародного фінансового менеджменту, - це доводить нам проведена система залучення коштів та розподілу вакцин у період пандемії.

На жаль, на сьогодні не існує єдиного загальноприйнятого визначення поняття «фінансовий менеджмент» та «фінансовий потенціал». В. Свірський, наприклад, надає визначення: «фінансовий потенціал – це сукупність наявних та потенційних фінансових ресурсів, що можуть бути мобілізовані та реалізовані фінансовою системою за певних умов для забезпечення сталих темпів економічного зростання у визначений період часу» [2]. Однак, слід зауважити, що практично одноставна думка фахівців-теоретиків в питаннях

надання категорійного визначення такій складній та багатогранній категорії як «фінансовий менеджмент». «Це комплексна система принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, направлених на формування, розподіл та використання фінансових ресурсів підприємства і організацію його грошових потоків з метою досягнення оперативних-тактичних та стратегічних цілей. Таким чином, фінансовий менеджмент розглядається як управління фінансами підприємства. Безумовно, фінансовий менеджмент необхідно розглядати як комплексну систему, адже будь-яке управлінське рішення впливає на всі сторони діяльності підприємства і може викликати необхідність змін в багатьох сферах його функціонування» [3].

У фінансово-економічній літературі вдалим, на нашу думку, є також визначення фінансового менеджменту як цілісної системи принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, спрямованих на формування, розподіл і використання фінансових ресурсів та організацію його грошових потоків для досягнення оперативних та тактичних та стратегічних цілей. Таким чином, фінансовий менеджмент розглядається як управління фінансами підприємства. Безумовно, фінансовий менеджмент слід розглядати як комплексну систему, оскільки будь-яке управлінське рішення впливає на всі сторони діяльності підприємства і може викликати необхідність змін у багатьох сферах його діяльності [4].

Сучасні теорії фінансового менеджменту найвищою метою підприємства вважають підвищення вартості підприємства та доходів (прибутків) його власників. З цієї точки зору фінансового менеджера слід розглядати як посередника між компанією та інвесторами, а суб'єкт господарювання перетворюється у «клієнта» інвесторів.

Світові лідери в галузі управлінського консалтингу серед найважливіших критеріїв ефективного фінансового менеджменту виділяють досягнення максимально можливої ринкової доданої вартості. Такий підхід називається управлінням на основі управління цінностями або управлінням VBM (VBM - Value Based Management). Вважається, що підхід VBM належить до розширеного фінансового менеджменту. Ідеологія вартості відображає зацікавленість вищого керівництва компанії у створенні вартості для акціонерів. Вартість компанії визначається її дисконтованими майбутніми грошовими потоками, а нова вартість створюється лише тоді, коли компанії отримують прибуток на інвестований капітал, що перевищує витрати на залучення капіталу. У цьому випадку зростання добробуту власників вимірюється не обсягом встановленої потужності, чисельністю працівників чи оборотом компанії, а ринковою вартістю підприємства. Управління витратами має на меті якісне покращення стратегічних та оперативних рішень на всіх рівнях підприємства шляхом концентрації зусиль усіх осіб, які приймають рішення, на ключових факторах витрат. Правильно встановлений менеджмент цінності означає, що всі прагнення компанії, аналітичні методи та методи управління спрямовані на максимізацію

вартості. Основою VBM-менеджменту є управління інтегральним фінансовим показником – вартістю компанії.

Наприкінці 80-х – на початку 90-х років XX ст. існує ряд показників, що відображають процес формування цінності. Найвідоміші з них – EVA, MVA, SVA, CFROI, CVA. EVA (Economic value added) - економічна додана вартість - вважається показником якості управлінських рішень, оскільки постійне позитивне значення цього показника свідчить про збільшення вартості компанії, а негативне - про зниження. MVA (ринкова додана вартість) з точки зору корпоративних фінансів відображає дисконтовану вартість усіх поточних і майбутніх інвестицій та MVA розглядається як критерій створення вартості на основі ринкової капіталізації й ринкової вартості боргів компанії та розраховується як різниця між ринковою вартістю капіталу та капіталом, вкладеним у компанію. SVA (Shareholder value added) - додана вартість акціонерного капіталу, яка визначається як різниця між оціночною вартістю акціонерного капіталу та балансовою вартістю акціонерного капіталу. CFROI (Cash flow return on investment) – рівень рентабельності інвестицій на основі грошового потоку, що розраховується як відношення скоригованих вхідних грошових потоків у поточних цінах до скоригованих вихідних грошових потоків (у поточних цінах). CVA (Cash value added) або RCF (Residual cash flow) — це додана вартість грошового потоку, виходячи з концепції залишкового доходу. Цей показник розраховується як різниця між скоригованим операційним грошовим потоком і сумою всіх зобов'язань з обслуговування капіталу підприємства [4].

У процесі формування системи управління вартістю на підприємстві фінансові менеджери повинні чітко визначити основні фактори, що впливають на вартість підприємства, і з їх урахуванням вибрати ті показники, які найбільш повно їх враховують [5].

Таким чином, необхідність управління фінансами як складової ефективної системи управління підприємством зумовлена сучасними тенденціями розвитку суб'єктів господарювання та необхідністю оцінки ефективності діяльності. Ефективний фінансовий менеджмент дозволяє правильно керувати фінансовою діяльністю, ефективно використовувати фінансові ресурси. Управління витратами має на меті якісне вдосконалення стратегічних та оперативних рішень на всіх рівнях підприємства шляхом концентрації зусиль усіх осіб, які приймають рішення, на ключових факторах витрат та підтримці балансу між довгостроковими та короткостроковими цілями. Як показує досвід, більш ніж 250 всесвітньо відомих іноземних компаній, які використовують VBM-менеджмент більше року, отримують значні переваги. По суті, таке управління витратами є безперервною реорганізацією, спрямованою на досягнення максимальної цінності, але слід мати на увазі, що впровадження цієї системи досить тривалий процес, західні експерти оцінюють його тривалість у середньому два-три роки.

Список використаних джерел:

1. Осадчук Ю.М., Фертюк С.В. Необхідність фінансового менеджменту як складової ефективної системи управління підприємством. URL : irbis-nbuv.gov.ua/cgiirbis_64.exe – 2013.
3. Свірський В. Фінансовий потенціал: теоретико-концептуальні засади. *Світ фінансів*. 2007. № 4(13). С. 43–51.
4. Школьник І.О., Мельник Т.М. Фінансовий менеджмент як необхідна складова ефективної системи управління підприємством. *Вісник Української академії банківської справи*. № 1(14) 2003 р. URL : https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/54699/5/Shkolnyk_Finansovyi_menedzhment.pdf
5. Тельнова Г.В. Підсистема контролінгу в системі фінансового менеджменту підприємства. *Галицький економічний вісник*. 2012. №4(37). С. 140-147 (фінансово-обліково-аналітичні аспекти)
6. Шишова Ю.Г. Трансформація системи фінансового менеджменту на підприємстві: нові завдання та вимоги. *Економічний простір*. 2012. № 68. С. 290-300.

Лініченко Ю. А.,
курсантка гр. СР-041,
Науковий керівник: Паршин Ю.І.
професор кафедри фінансових та
стратегічних розслідувань
доктор економічних наук, професор
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ,
м. Дніпро)

ДЕСТАБІЛІЗУЮЧІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ

Сучасна світова економіка характеризується нестабільністю, непередбачуваністю та високою вірогідністю появи криз. Поряд із глобальними (зовнішніми) загрозами на державу чинять вплив і внутрішні дестабілізуючі фактори, які впливають на рівень її фінансової та економічної захищеності, незалежності і безпеки.

Економічна криза в Україні демонструє неочікувані високі темпи погіршення стану національного господарства. Фінанси є невід’ємною складовою економічної системи країни, тому економічна криза є, в першу чергу, кризою фінансової системи. Загалом, перебування економіки в піке має об’єктивну природу. Не може бути стабільного зростання, яке досягають сучасні економіки світу, без інноваційно технологічної модернізації. Це є